

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 9 februari 2015

73/2015

Lag

om ändring av lagen om förarexamensverksamhet

Utfärdad i Helsingfors den 6 februari 2015

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om förarexamensverksamhet (535/1998) 17 §, sådan den lyder i lag 1295/2009,
ändras 3, 3 a, 4, 5, 7 c, 7 d och 14 §,
av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 27/2006, 1295/2009 och 706/2011, 3 a § sådan den lyder i lagarna 27/2006 och 1295/2009 samt 7 c, 7 d och 14 § sådana de lyder i lag 706/2011, samt
fogas till lagen en ny 3 b §, till 7 a §, sådan den lyder i lag 706/2011, ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 7 i § som följer:

3 §

Allmänna krav som gäller ordnande av förarexamensverksamhet

Trafiksäkerhetsverket svarar för förarexamensverksamheten.

Förarexamensverksamheten ska ordnas så att en med tanke på trafiksäkerheten tillräcklig tillgång till förarexamenstjänster samt körtillståndsprovttjänster som är enhetliga, av god kvalitet och kostnadseffektiva tryggas i hela landet.

Trafikmiljön där körprov ordnas ska med hänsyn till den kategori som körprovet gäller vara tillräckligt mångsidig för att målen för förarexamen ska uppnås och färdigheterna hos den som avlägger körprovet ska kunna bedömas. Inom varje förarexamensmottagares verksamhetsområde ska dock finnas möjlighet att avlägga förarexamen inom samtliga kategorier samt körtillståndsprov för förare av fordon som transporterar farliga ämnen.

Antalet körprov som avläggs inom verksamhetsområdet ska vara tillräckliga inom respektive kategori för tryggande av examensverksamhetens enhetlighet, kvalitet och utveckling. Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om på vilka platser körprov kan avläggas.

3 a §

Skötsel av förarexamensuppgiften som en serviceuppgift

Trafiksäkerhetsverket kan sköta förarexamensverksamheten genom att skaffa behövliga tjänster av offentliga eller privata serviceproducenter som är verksamma i Finland. En serviceproducent ska uppfylla kraven på mottagare av förarexamen. Underleverantörer får inte anlitas för att sköta de uppgifter som avses i denna paragraf. De uppgifter som avses i denna paragraf ska utföras i Finland.

På upphandlingen av tjänster tillämpas la-

gen om offentlig upphandling (348/2007) med undantag av bestämmelserna om underentreprenader.

Trafiksäkerhetsverket ska avtala med serviceproducenten om serviceuppgiftens omfattning och krav i anslutning till skötseln av den så att den registeransvariges ansvar för att personuppgifter behandlas lagenligt uppfylls även i serviceproducentens verksamhet och så att kraven på god förvaltning uppfylls även i övrigt. Trafiksäkerhetsverket ska övervaka serviceproducentens verksamhet.

Bestämmelser om de principer för god förvaltning som ska iakttagas vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna paragraf finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och i samiska språklagen (1086/2003). När serviceproducenten och dennes anställda sköter dessa uppgifter ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

3 b §

Avtal om förarexamensverksamhet

I ett avtal om förarexamensverksamhet ska utöver vad som bestäms i 3 a § 3 mom. dessutom avtalas om

1) det område inom vilket förarexamensmottagaren sköter förarexamensverksamheten,

2) minimiantalet verksamhetsställen i verksamhetsområdet, deras läge och betjäningstider,

3) de förarexamenstjänster, körtillståndsprov-tjänster och andra tjänster som ingår i förarexamensverksamheten samt de krav som de ställer på lokalerna, datakommunikationsförbindelserna, nivån på datasystemen och datasäkerheten, på anordningar och utrustning samt på verksamheten i allmänhet,

4) det förfarande som ska iakttagas för att säkerställa att de uppgifter som ingår i förarexamensverksamheten sköts på behörigt sätt samt att de personer som tar emot körprov för

förarexamen och körtillståndsprov för farliga ämnen har tillräcklig yrkesskicklighet,

5) det förfarande som ska iakttagas när fordonstrafikregistret används och uppgifter registreras i detta samt hur det dataskydd och den datasäkerhet som krävs av serviceproducenten ska påvisas,

6) förvaring och arkivering av de dokument som hänför sig till examensverksamheten,

7) det förfarande som ska iakttagas när avgiften för förarexamensprov och körtillståndsprov tas ut och redovisas till Trafiksäkerhetsverket,

8) den ersättning som Trafiksäkerhetsverket betalar till förarexamensmottagaren och hur den ska betalas,

9) avtalsperioden, inledandet av verksamheten och avslutande av avtalet under avtalsperioden,

10) de krav som säkerställandet av en effektiv övervakning ställer på serviceproducenten och om påföljder av iakttagna brister och försummelser,

11) serviceproducentens skyldighet att anmäla sådana förändringar i skötseln av uppgifterna som kan ha väsentlig inverkan på möjligheten att sköta uppgifterna på behörigt sätt,

12) omständigheter som är behövliga för att uppgifterna ska kunna skötas på behörigt sätt med beaktande av de bestämmelser om datasäkerhet som är förpliktande för myndigheterna.

4 §

Krav som ställs på förarexamensmottagare

En förarexamensmottagare ska vara tillförlitlig, sakkunnig, oberoende och solvent.

Förarexamensmottagaren ska visa att han har en tillräcklig personal i förhållande till verksamhetens omfattning samt de övriga resurser som behövs för att verksamheten ska kunna skötas på behörigt sätt. Förarexamensmottagaren ska med hänsyn till verksamhetens omfattning ha sådan personal samt sådan teknisk, ekonomisk och operativ beredskap som krävs för att sköta verksamheten på behörigt sätt samt beredskap att sörja för den datasäkerhet och det dataskydd som uppgifterna förutsätter.

Förarexamensmottagaren ska i sin tjänst ha en person som ansvarar för förarexamensverksamheten, och denna person ska ha tillräcklig sakkännedom och förtrogenhet med förarexamensverksamhet.

5 §

Bedömning av förarexamensmottagarens tillförlitlighet

En förarexamensmottagare kan inte betraktas som tillförlitlig på det sätt som avses i 4 § 1 mom., om förarexamensmottagaren, eller en medlem eller ersättare i styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktören eller en ansvarig bolagsman hos en förarexamensmottagare i bolagsform eller en bolagsman i ett öppet bolag, eller en person som utövar bestämmande inflytande, genom sin verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva förarexamensverksamhet. Förarexamensmottagaren kan åtminstone inte anses vara tillförlitlig, om en ovannämnd person genom en lagakraftvunnen dom under de senaste fem åren har dömts till fängelse eller under de tre senaste åren till böter för ett allvarligt brott mot bestämmelser eller föreskrifter som gäller anställningsförhållande, idkande av näring, bokföring, skuldförhållande, bedrivande av trafik, förarexamensverksamhet, registrering eller besiktning av fordon eller andra bestämmelser eller föreskrifter som gäller trafiksäkerhet och gärningen ska anses visa att personen är uppenbart olämplig att bedriva förarexamensverksamhet.

Serviceproducenten svarar för att de som är anställda hos producenten känner till de krav och det ansvar som hänför sig till uppgifter som ska skötas vid bedrivandet av förarexamensverksamhet och har förmåga att handla därefter samt för att de är tillförlitliga enligt vad som krävs för skötseln av dessa uppgifter. Bestämmelser om examinatorers tillförlitlighet finns dessutom i 7 a §.

Bestämmelser om rätt för myndigheterna att få straffregisteruppgifter för bedömning av tillförlitligheten finns i straffregisterlagen (770/1993).

7 a §

Tillförlitligheten hos examinatorer

Bestämmelser om rätt för myndigheterna att få straffregisteruppgifter för bedömning av tillförlitligheten finns i straffregisterlagen.

7 c §

Yrkeskunskap hos förarprovare

Yrkeskunskapen hos den som tar emot körprov och muntliga teoriprov för förarexamen förutsätter att han eller hon har de kunskaper, färdigheter och insikter om körförmåga och bedömning av den, gällande läroplaner, egen körskicklighet, kundservice, ekonomiskt, miljövänligt och också i andra hänseenden ansvarsfullt körsätt samt fordons teknik och fordonsfysik som behövs för uppgiften.

Minimikrav för en förarprovare för kategorierna B, C1 och C samt för lätta fyrhjulingar i kategori AM är att han eller hon

1) har fyllt 23 år,

2) har grundläggande utbildning för förarprovare för förarexamen,

3) har trafiklärartillstånd som har varit i kraft i minst två år,

4) har deltagit i fortbildning och kvalitets- säkring på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Minimikrav för en förarprovare för kategori B och för lätt fyrhjuling i kategori AM är dessutom att han eller hon har en sådan körrätt för kategori B som han eller hon haft i minst tre år.

Minimikrav för en förarprovare för kategorierna C1 och C är dessutom att han eller hon har en sådan körrätt för kategori C som han eller hon haft i minst tre år.

Den som tar emot körprov för kategori B får också ta emot körprov för kategori T. Den som tar emot manöverprov för kategori LT ska ha behörighet som förarprovare för kategorierna C1 och C.

Kraven för den som tar emot körprov och manöverprov för moped i kategori AM och för andra kategorier än de som avses i 2—5 mom. är förutom vad som föreskrivs i 2 mom. att han eller hon

1) har minst tre års erfarenhet av mottagande av körprov för kategorierna B, C1 eller C,

2) har genomgått specialiseringsutbildning som ska gälla

a) en av kategorierna A1, A2 och A i fråga om mottagande av körprov för dessa kategorier,

b) kategori AM eller någon av kategorierna i underpunkt a i fråga om mottagande av manöverprov för moped i kategori AM,

c) någonda av kategorierna D och D1 i fråga om mottagande av körprov för dessa kategorier,

d) en av kategorierna BE, C1E, CE, D1E och DE i fråga om mottagande av körprov för dessa kategorier,

3) har körkort som ger rätt att köra fordon som hör till den kategori för vilken körprov tas emot; i fråga om prov som avses i 2 punkten underpunkt b krävs körkort som ger rätt att köra moped i kategori AM eller motorcykel.

Avvikelse från den treåriga erfarenhet som avses i 6 mom. 1 punkten får göras, om förarprövaren har minst fem års erfarenhet av att köra fordon som hör till den kategori för vilken examen tas emot eller Trafiksäkerhetsverket bedömer att hans eller hennes färdigheter i denna kategori är tillräckliga utifrån den yrkeskunskap, annan utbildning eller erfarenhet som inhämtats utöver körkortet i den aktuella kategorin.

7 d §

Grundläggande utbildning för förarprövare

Den grundläggande utbildning för förarprövare som avses i 7 c § 2 mom. 2 punkten är specialyrkesexamen för trafiklärare och avläggande av den del i examen som omfattar studier för förarprövare för förarexamen. Examensdelen måste uppfylla kraven enligt punkterna 3.1.1, 3.2.1 och 3.2.2 i bilaga IV till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG om körkort.

Det utbildningskrav som avses i 1 mom. uppfylls också av en sökande som har ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1093/2007) om en motsvarande behörighet som grundar sig på bevis på

formella kvalifikationer och som förvärvat i en annan EU- eller EES-stat. Beslutet fattas av Trafiksäkerhetsverket, som också bedömer behörighetens överensstämmelse till den del det är fråga om huruvida kravet på specialiseringsutbildning enligt 7 c § 6 mom. 2 punkten uppfylls.

Som sådan grundläggande utbildning som avses i 1 mom. kan också anses annan lämplig utbildning och examen som godkänts av Trafiksäkerhetsverket, om ordnandet av förarexamensverksamheten undantagsvis på grund av tillgången på arbetskraft eller av någon annan motsvarande orsak kräver det.

Trafiksäkerhetsverket godkänner utbildningsprogrammen inom de specialiseringsutbildningar som avses i 7 c § 6 mom. 2 punkten.

7 i §

Praktik i ett företag som bedriver förarexamensverksamhet

Den som studerar den examensdel i specialyrkesexamen för trafiklärare som avses i 7 d § 1 mom. kan praktisera i ett företag som bedriver förarexamensverksamhet, om studeranden har tillstånd för undervisningspraktik enligt körkortslagen. På tillstånd för undervisningspraktik och beviljande av tillstånd tillämpas körkortslagen, om inte något annat föreskrivs nedan.

En förutsättning för praktik är att praktikanten har slutfört de obligatoriska examensdelarna i specialyrkesexamen och inlett studier som förbereder för avläggande av den examensdel som gäller förarprövare eller att studeranden har hänvisats till ett examenstillfälle för den examensdelen utan den förberedande utbildningen. En ytterligare förutsättning är att praktikanten har körrätt för den kategori som motsvarar kategorin för det fordon som används i körprovet, och han eller hon ska ha haft rätten i minst tre år.

Om den som avlägger examensdelen enligt 1 mom. har trafiklärartillstånd, ska han eller hon uppfylla kraven enligt 2 mom. på att inleda förberedande utbildning eller bli hänvisad till ett examenstillfälle för examensdelen utan den utbildningen samt uppfylla kravet på körrätt.

När körprov tas emot ska en person som uppfyller kraven på förarprovare enligt denna lag vara närvarande. Denna person beslutar om godkännande av körprovet och svarar också i övrigt för att mottagandet av provet sker enligt bestämmelserna.

14 §

Sökande av ändring

Omprövning av ett beslut om förarexamen eller ADR-körtillståndsprov som en förarexamensmottagare har meddelat får begäras hos Trafiksäkerhetsverket. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i förvaltningslagen.

Beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av begäran om omprövning och andra beslut som verket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut som förvaltningsdomstolen fattat i ett ärende som gäller återkallande av intyg över behörighet för förarprovare får överkla-

gas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Andra beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.

Lagens 7 c, 7 d och 7 i § träder dock i kraft den 15 mars 2015.

Som trafiklärartillstånd enligt denna lag godkänns också trafiklärartillstånd som har beviljats på basis av en trafiklärarexamen som har avlagts före denna lags ikraftträdande.

Den som i enlighet med grunderna från 2010 för specialyrkesexamen för trafiklärare som utfärdats med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) har avlagt den examensdel som gäller grundläggande utbildning för förarprovare, får med avvikelser från bestämmelserna i 7 c § 2 mom. och 6 mom. 2 punkten underpunkt b behörighet att utöver kategori B också ta emot manöverprov för moped och körprov för lätt fyrhjulning i kategori AM.

Helsingfors den 6 februari 2015

Republikens President
SAULI NIINISTÖ

Trafik- och kommunminister *Paula Risikko*

